

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Institutul pentru
Politici și Reforme
Europene

Analiza independentă a bugetului primăriei orașului Rezina

Autori: Tatiana Sava
Alexandru Fala

Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer

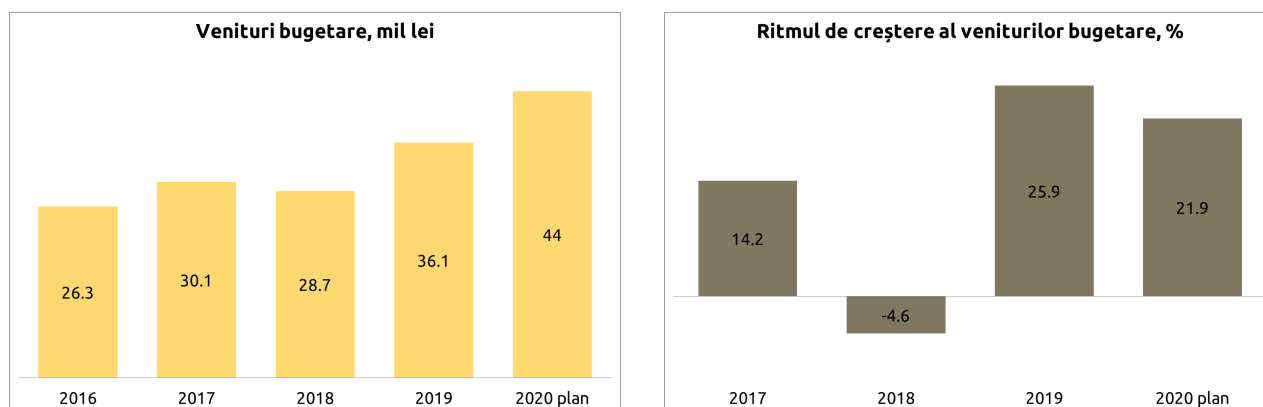
Notă de limitare a responsabilității

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului „Informează, abilitază și acționează! Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova”, care este implementat de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, în calitate de partener principal, în consorțiu cu Fundația Konrad Adenauer (KAS, Germania), Centrul pentru Studii Est-Europene (CSEE, Lituania) și Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE). Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reprezintă neapărat punctele de vedere ale Uniunii Europene și Fundației Konrad Adenauer.

1. Venituri bugetare

În linii mari, între 2016 și 2019 veniturile totale ale bugetului orașului Rezina au cunoscut o creștere. După ce în 2017 comparativ cu 2016 veniturile au crescut de la 26,1 la 30,1 mil lei, în 2018 acumulările la bugetul orașului au scăzut până la 28,7 mil lei. În 2019, din nou, s-a atestat o majorare, iar veniturile au constituit 36,1 mil lei. Totodată, între 2016 și 2019 s-au atestat o variație înaltă a ritmurilor anuale de creștere ale veniturilor. Astfel, după o majorare cu 14,2% în 2017, în 2018 s-a atestat o reducere cu 4,6%, iar în 2019, din nou, s-a înregistrat o majorare cu 25,9%. Pentru anul 2020 se planifică că veniturile bugetare se vor cifra la 44 mil lei și vor crește cu 21,9% față de nivelul înregistrat în 2019.

Figura 1. Evoluția veniturilor bugetare

Sursa: calculele autorilor în baza datelor preluate de pe <https://buget.mf.gov.md/> și de pe: <http://primaria-rezina.md/>

Creșterea veniturilor totale s-a datorat majorării transferurilor de la bugetul de stat. Între 2016 și 2019, transferurile de la bugetul de stat au sporit continuu, de la 11,8 la 20,8 mil lei (Error! Reference source not found.). Pe de altă parte, tendința pozitivă înregistrată în cazul încasărilor din impozite și taxe s-a întrerupt în 2019. După ce între 2016 și 2018 încasările din impozite și taxe s-au majorat de la 6,8 la 8 mil lei, în 2019 s-a atesta o scădere, iar acumulările au constituit 7,3 mil lei. O situație inversă este în cazul acumulărilor din alte venituri: după o scădere între 2016 și 2018, în 2019 a fost consemnată o creștere. Dacă între 2016 și 2018 alte venituri s-au redus de la 7,7 la 4,2 mil lei, atunci în 2019 încasările au crescut până la 8 mil lei. Această evoluție este determinată de dinamica plății dividendelor aferente acțiunilor pe care le deține primăria Rezinei în capitalul companiei „Lafarge Moldova”. După ce în 2016 au fost recepționate dividende în sumă de 5,3 mil lei, în 2017 și 2018 valoarea dividendelor a fost mai mică și a constituit 742 mii lei și, respectiv, 1,8 mil lei. În 2019 primăria, iarăși a beneficiat de creșterea valorii dividendelor, care atins valoarea de 5,6 mil lei. Totodată între 2016 și 2019 Rezina nu a recepționat granturi.

Tabelul 1. Evoluția grupelor de venituri bugetare, mil lei

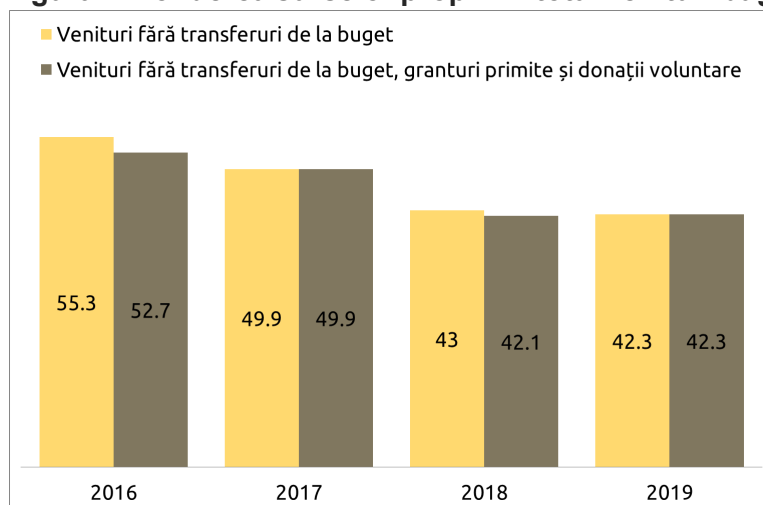
	2016	2017	2018	2019
Impozite și taxe	6,8	7,5	8	7,3
Granturi primite	0	0	0	0
Alte venituri	7,7	7,5	4,2	8
Transferuri de la bugetul de stat	11,8	15,1	16,4	20,8

Sursa: calculele autorilor în baza datelor preluate de pe <https://buget.mf.gov.md/>

Este evident că în 2020 veniturile bugetului orașului Rezina vor fi afectate negativ de constrângerea activității economice provocate de răspândirea virusului Covid-19. Cel mai probabil, în 2020 veniturile bugetare vor fi mai mici comparativ cu nivelul planificat.

În ultimii ani resursele financiare proprii ale orașului Rezina s-au redus. Între 2016 și 2019 ponderea veniturilor proprii ale localității în total venituri s-a diminuat de la 55,3 la 42,3% (Figura 2). Pentru a avea o imagine mai complexă despre capacitățile orașului de a-și acoperi cheltuielile ar fi oportun de examinat încasările ce derivă direct din activitatea economică desfășurată în cadrul orașului, și anume, veniturile proprii fără încasările din surse externe: transferuri de la bugetul de stat, granturi și donații voluntare. În cazul analizei cotei veniturilor proprii fără încasările din transferurile de la bugetul de stat, granturi și donații, la fel, constatăm o evoluție descendentă pronunțată. Astfel, între 2016 și 2019 ponderea veniturilor proprii fără granturi și donații s-a redus de la 52,7 la 42,3%.

Figura 2. Ponderea surselor proprii în total venituri bugetare, %

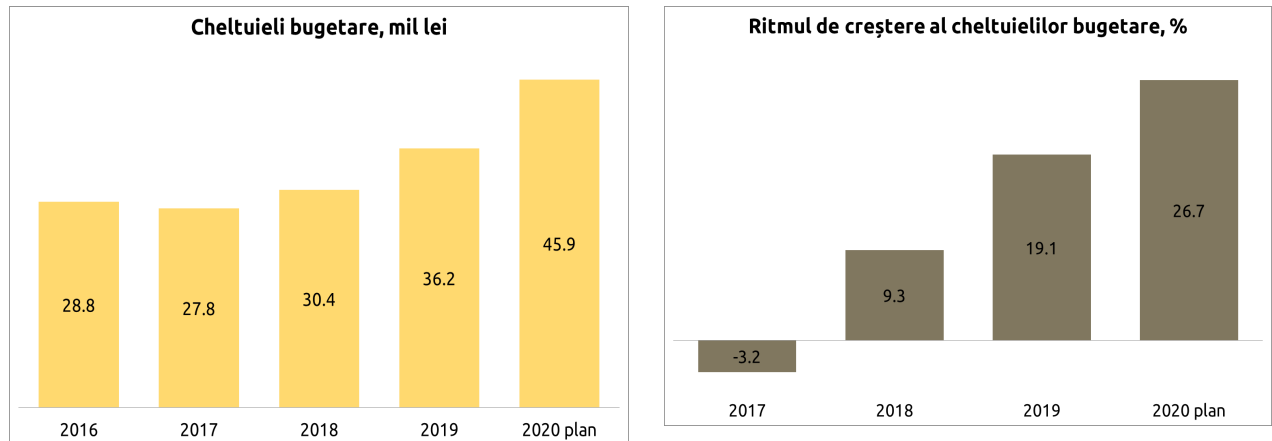

Sursa: calculele autorilor în baza datelor preluate de pe <https://buget.mf.gov.md/>

2. Cheltuielile bugetului orașului Rezina

În linii mari, cheltuielile bugetare a orașului Rezina au crescut în ultimii ani. Între 2016 și 2019 cheltuielile bugetului local s-au majorat de la 28,8 la 36,2 mil lei (Figura 3). O abatere de la tendință s-a atestat în 2017, când veniturile bugetare s-au redus comparativ cu anul 2016 și au fost de 27,8 mil lei. În cazul ritmurilor anuale de creștere s-a înregistrat o ascensiune clară: după ce în 2016 a fost o scădere cu 3,2%, în 2018 majorarea a constituit 9,3%, iar în 2019 s-a atestat o avansare cu 19,1%. Pentru 2020 se prevăd cheltuieli în sumă de 45,9 mil lei, ceea ce reprezintă o creștere cu 26,7% față de nivelul din 2019. Totuși, recesiunea economică va afecta negativ veniturile bugetului local, iar în consecință este puțin probabil să fie atins nivelul planificat al cheltuielilor.

Figura 3. Evoluția cheltuielilor bugetare

Sursa: calculele autorilor în baza datelor preluate de pe <https://buget.mf.gov.md/> și de pe: <http://primaria-rezina.md/>

Structura cheltuielilor bugetare, distribuite conform clasificății economice cunoaște variații mari (Tabelul 2). Cheltuielile de personal constituie cea mai mare parte a cheltuielilor. Între 2016 și 2019 ponderea acestor cheltuieli s-a majorat de la 31,3 la 38,6%. Cheltuielile pentru bunuri și servicii, la fel au o cotă importantă care a oscilat între 28,7 și 44,6%. O altă categorie care are o pondere importantă sunt cheltuielile cu mijloacele fixe (costuri aferente lucrărilor de reparații capitale). Evoluția ponderii acestor cheltuieli este foarte volatilă și a oscilat între 7,2 și 28,1%. O evoluție mai stabilă o are ponderea cheltuielilor aferente stocurilor de materiale circulante (combustibili, materiale de uz gospodăresc, alte materiale, etc.) care a fluctuat ușor între 11 și 13,3%. Alte tipuri de cheltuieli au avut ponderi mai mici de 3%.

Tabelul 2. Structura cheltuielilor bugetare, %

	2016	2017	2018	2019
Cheltuieli de personal	31,3	34	35,6	38,6
Bunuri si servicii	36,4	33,9	44,6	28,7
Subsidii	0	0	0,3	0,1
Prestații sociale	1,8	0,2	0,2	1
Alte cheltuieli	0,5	1,7	2,1	2,6
Mijloace fixe	24,6	28,1	7,2	18,8
Stocuri de materiale circulante	11,1	13,3	12,6	11
Active neproductive	-5,7	-11,6	-2,6	-1

Sursa: calculele autorilor în baza datelor preluate de pe <https://buget.mf.gov.md/>

Expert-Grup

+373 22 929 994

str. A. Bernardazzi 45
MD-2012, Chişinău
Republica Moldova

info@expert-grup.org

IPRE

+373 22 788 978

+373 22 788 986

+373 22 788 989

str. Bucureşti 90, of. 20
MD-2001, Chişinău
Republica Moldova

info@ipre.md